

**Μίλα ελεύθερα, μάθε
με ασφάλεια!**

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

- Κάνοντας τη φωνή μας να ακουστεί
- Εξαλείφοντας τις διακρίσεις
- Νικώντας τον εκφοβισμό
- Αποκαλύπτοντας την παραπληροφόρηση

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

- Κάνοντας τη φωνή μας να ακουστεί
- Εξαλείφοντας τις διακρίσεις
- Νικώντας τον εκφοβισμό
- **Αποκαλύπτοντας την παραπληροφόρηση**

Ας γίνουμε
κριτικ•οί•ές

Επισκόπηση Μαθήματος

Στο σημερινό μάθημα θα ...

- μάθουμε τι είναι η **παραπληροφόρηση**, πώς λειτουργεί και ποιος είναι ο σκοπός της.
- συζητήσουμε για την ανάγκη να αποτραπεί η παραπληροφόρηση και τα βήματα για την αξιολόγηση της ακρίβειας του περιεχομένου
- μάθουμε να εντοπίζουμε τις ψευδείς ειδήσεις, αξιοποιώντας διάφορα εργαλεία.

Δραστηριότητα

Γνώμη ή γεγονός;

Τον τελευταίο καιρό παρακολουθούμε να έχει ξεκινήσει πάλι ξέφρενη πορεία εξοπλιστικών προγραμμάτων, μετά την απόφαση των ΗΠΑ να αποσυρθούν από τη συμφωνία INF για τους πυραύλους μέσου βεληνεκούς.

Ταυτόχρονα πραγματοποίησαν και νέα δοκιμή πυραύλου μεγάλου βεληνεκούς. Το ίδιο και η Ρωσία, όπως συμπεραίνεται από το πρόσφατο δυστύχημα όπου έχασαν τη ζωή τους τέσσερις Ρώσοι πυρηνικοί επιστήμονες.

Κάποτε όμως θα πρέπει να καταλάβουν όλοι πως ο εχθρός δεν βρίσκεται στη Γη. Και να σηκώσουν το βλέμμα τους ψηλά για να διαπιστώσουν τις πραγματικές απειλές.

Ήδη η NASA έχει προειδοποιήσει για την προσεχή διέλευση ενός τεράστιου αστεροειδούς που έχει πάρει το όνομά του από τον αιγυπτιακό Θεό του Χάους και του Σκότους «Απόφης».

Ο τεράστιος διαστημικός βράχος θα περάσει από τη Γη αρκετά κοντά για να επιτρέψει σε δισεκατομμύρια ανθρώπους να παρακολουθήσουν την πτήση του.

Στην πραγματικότητα, το «μονοπάτι» πάνω στο οποίο ταξιδεύει ο αστεροειδής θα πλησιάσει τη Γη τόσο κοντά, ώστε κάποτε στη NASA είχαν εκφρασθεί φόβοι ότι ο «Αποφης» θα συγκρουόταν με τον πλανήτη μας.

Ο Αποφης πρόκειται να περάσει πάνω από τη Γη σε 10 χρόνια, την Παρασκευή 13 Απριλίου 2029.

Ο αστεροειδής έχει πλάτος 340 μέτρων και θα μπορούσε να εξαφανίσει σε περίπτωση σύγκρουσης ολόκληρη πόλη με το μέγεθος του Λονδίνου, προκαλώντας κρατήρα τριών μιλίων στο πέρασμά του.

Το Αστρονομικό Ινστιτούτο του Πανεπιστημίου του Καρόλου υπολογίζει πως η πρόσκρουση θα ισοδυναμούσε με 65.000 πυρηνικές βόμβες της Χιροσίμα.

Ευτυχώς, αυτήν τη φορά δεν θα μοιραστούμε τη μοίρα των δεινοσαύρων, καθώς ο Αποφης θα «χάσει» τη Γη περνώντας σε απόσταση που υπολογίζεται γύρω στα 19.000 μίλια, λιγότερο από το ένα δέκατο της απόστασης της Γης από τη Σελήνη.

<https://neammochostos.com>(πρ
όσβ.9/4/2022)

Η Πρωτοποριακή Ελληνική Ηλεκτρονική Εφημερίδα

Το Κουλούρι

**Δεν μαζεύτηκαν αρκετά Like για τη
θεραπεία του άρρωστου του Γιαννάκη**

Διαδικτυακό άρθρο

- ↓ Κάνουμε υποθέσεις για το θέμα και τον σκοπό του κειμένου
- ↓ Διαβάζουμε το κείμενο
- ↓ Εντοπίζουμε τον τύπο και το είδος του κειμένου

Η Πρωτοποριακή Ελληνική Ηλεκτρονική Εφημερίδα

Το Κουλούρι

Πολιτική • Κοινωνία • Κόσμος • Επιστήμη • Οικονομία • Πολιτισμός • Αθλητισμός • Βιβλίο

Δεν μαζεύτηκαν αρκετά likes στο Facebook για τη θεραπεία του άρρωστου Γιαννάκη, θα αρκεστεί σε ένα τσεκάπ

ΝΕΑΚΟΙΝΩΝΙΑ 1 ΙΟΥΛΙΟΥ 2016

Στο τέλος της έφτασε χθες η καμπάνια που έλαβε χώρα στο Facebook, στόχος της οποίας ήταν να μαζευτούν 10.000 likes στην φωτογραφία του μικρού Γιάννη από τον Περισσό.

Το τοπικό ιατρικό κέντρο το οποίο και διεξήγαγε την ενέργεια, είχε δεσμευθεί να πραγματοποιήσει την θεραπεία την οποία απεγνωσμένα χρειάζεται ο μικρός Γιάννης για να κρατηθεί εν ζωή αφυλοκερδώς, με μοναδικό όρο η φωτογραφία του, η οποία αναρτήθηκε στο μέσο κοινωνικής

δικτύωσης να φτάσει τον παραπάνω αριθμό.

Σύμφωνα με αποκλειστικές πηγές του «Κουλουριού», το τμήμα επικοινωνίας του κέντρου είχε υπολογίσει ότι η διαφήμιση και οι επαφές με το κοινό θα καλύψουν την αξία των εξόδων της θεραπείας εφόσον ξεπεραστεί ο στόχος των 8.000 likes. Έτσι, ο στόχος τέθηκε στα 10.000 likes για να υπάρχει σχετική ασφάλεια. Μετά τις θλιβερές εξελίξεις, εκπρόσωπος του κέντρου δήλωσε σοκαρισμένος: «Δεν το πιστεύουμε αυτό που συνέβη. Καμπάνιες σαν κι αυτή πηγαίνουν πάντοτε πάρα πολύ καλά. Ίσως η εικόνα του μικρού Γιάννη να μην είναι αρκετά αξιολύπητη- δεν μπορώ να το εξηγήσω αλλιώς».

Η οικογένεια του μικρού Γιάννη είναι συντηρημένη καθώς εδώ και αρκετά χρόνια ο ίδιος παλεύει με μια σπάνια γενετική ασθένεια η οποία καταστρέφει το ανοσοποιητικό σύστημα του ασθενή. Η νόσος είναι διαχειρίσιμη με την σωστή θεραπεία, η οποία όμως είναι πολύ ακριβή και χωρίς αυτήν όμως ο ασθενής έχει σχεδόν μηδενικές πιθανότητες επιβίωσης. Ο μικρός Γιάννης ήταν γεμάτος ελπίδες, οι οποίες έσβησαν ξαφνικά με την λήξη της ενέργειας στην οποία καταμετρήθηκαν μόλις 5.326 likes.

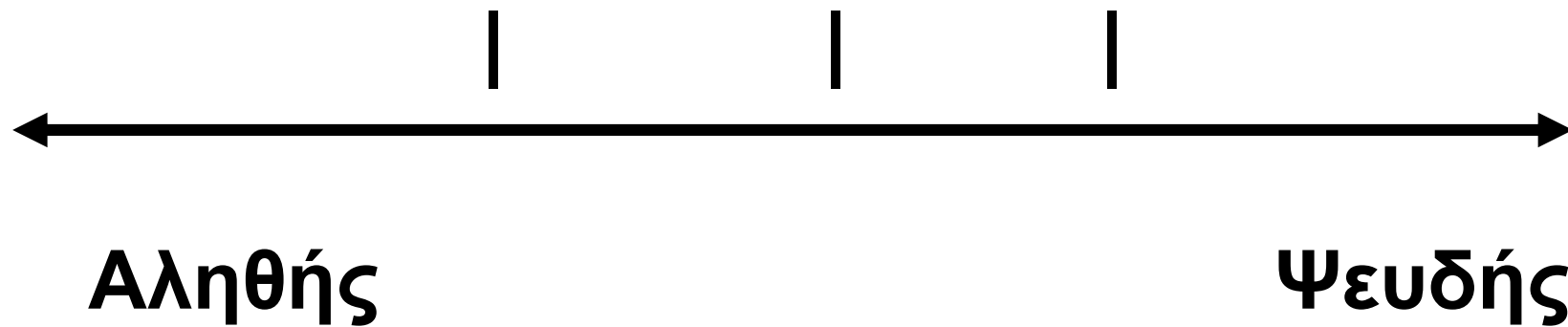
Σε ένδειξη καλής θέλησης το ιατρικό κέντρο δεσμεύθηκε να προσφέρει στον μικρό Γιάννη ένα ολοκληρωμένο check up, καθώς δεν μπορεί να προβεί σε κάτι μεγαλύτερης αξίας. Κλείνοντας την συνέντευξη τύπου, ο εκπρόσωπος του κέντρου ευχήθηκε στον μικρό καλή τύχη και τόνισε πως «Η ανθρωπιά πλέον έχει χαθεί. Σας παρακαλώ μην αγνοείτε τις εκκλήσεις για βοήθεια στο Facebook. Σώζονται ζωές απ' τα like αυτά. Κάθε like σας μπορεί να αλλάξει τον κόσμο».

Το Ήταν να μη γίνει η αρχή: Η δεκαετία 2011-2020 από το Κουλούρι κυκλοφορεί στα βιβλιοπωλεία από

Δραστηριότητα

Η είδηση που παρουσιάζεται στο άρθρο είναι ψευδής ή αληθής;

Ας μιλήσουμε...

- **Ποιος είναι ο συντάκτης(πομπός) και ποιος ο σκοπός του κειμένου;**
- Ποιο κοινό στοχεύει(αποδέκτης);
- Ποιες τεχνικές χρησιμοποιούνται για να προσελκύσουν την προσοχή μας;
- Ποιες απόψεις παρουσιάζονται και ποιες παραλείπονται;
- Με ποιους τρόπους ερμηνεύουν το μήνυμα διαφορετικοί άνθρωποι;

Ας μιλήσουμε...

- Ποιος είναι ο συντάκτης(πομπός) και ποιος ο σκοπός του κειμένου;
- **Ποιο κοινό στοχεύει (αποδέκτης);**
- Ποιες τεχνικές χρησιμοποιούνται για να προσελκύσουν την προσοχή μας;
- Ποιες απόψεις παρουσιάζονται και ποιες παραλείπονται;
- Με ποιους τρόπους ερμηνεύουν το μήνυμα διαφορετικοί άνθρωποι;

Ας μιλήσουμε...

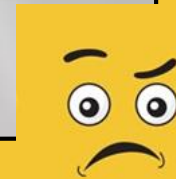
- Ποιος είναι ο συντάκτης(πομπός) και ποιος ο σκοπός του κειμένου;
- Ποιο κοινό στοχεύει(αποδέκτης);
- **Ποιες τεχνικές χρησιμοποιούνται για να προσελκύσουν την προσοχή μας;**
- Ποιες απόψεις παρουσιάζονται και ποιες παραλείπονται;
- Με ποιους τρόπους ερμηνεύουν το μήνυμα διαφορετικοί άνθρωποι;

Φωτογραφία

Γιατί επιλέχθηκε η
συγκεκριμένη
φωτογραφία;

Τίτλος

Δεν μαζεύτηκαν αρκετά likes στο Facebook για τη θεραπεία του άρρωστου Γιαννάκη, θα αρκεστεί σε ένα τσεκάπ.

Τι προσπαθεί να πετύχει ο συντάκτης του άρθρου με τον τίτλο;

Αντίστροφη αναζήτηση εικόνας

Αναζήτηση βάσει εικόνας
Πραγματοποιήστε αναζήτηση στο Google χρησιμοποιώντας εικόνας, αντί για κείμενο. Προσπαθήστε να σύρετε μια εικόνα εδώ.

Απόθεση εικόνας εδώ

100,000+ Best Beautiful...
pevels.com

700,000+ Best Nature Pictures & Images in HD
pixabay.com

Book Pictures [HQ] | Do...
unsplash.com

2.5 million+ Stunning Free Images to Use Any...
pixabay.com

43,139,100 Nature Stock Photos, Pictures & R...
istockphoto.com

100+
unspl

Η διαδικασία για να ελέγξεις την εγκυρότητα μιας φωτογραφίας κατά την οποία βάζεις μία εικόνα στο Google Search και ψάχνεις να βρεις αν η ίδια εικόνα έχει αναρτηθεί και σε άλλες πηγές.

Σελίδες οι οποίες περιέχουν εικόνες που αντιστοιχούν

https://www.infokids.cy > mporei-na-emboliastei-to-pai...
Μπορεί να εμβολιαστεί το παιδί μου αν έχει βήχα ή πυρετό;
600 × 399 · 13 Ιαν 2022 — Επειδή την περίοδο αυτοί έχουν προγραμματιστεί πολλά ραντεβού εμβολιασμού παιδιών 5 έως 11 ετών κατά της covid 19 ένα από τα ερωτήματα που ...

https://www.infokids.cy > deka-des-paidia-nosileyontai-...
Δεκάδες παιδιά νοσηλεύονται με γρίπη Α στο Μακάρειο
600 × 399 · 18 Φεβ 2019 — Τονίζοντας ότι αν και υπάρχει ύφεση της Γρίπης Α' αυτή την περίοδο, δεν αποκλείεται νέα έξαρση πιθανότατα μέσα στην ερχόμενη εβδομάδα.

https://www.infokids.cy > i-metallaksi-omikron-entopist...
Η μετάλλαξη "Όμικρον" εντοπίστηκε και στην Κύπρο | Infokid...
358 × 248 · 10 Δεκ 2021 — Στο πλαίσιο του ενδελχούς και αυστηρού ελέγχου που διενεργείται στην Κυπριακή Δημοκρατία υπό το φως της νέα μετάλλαξης "Όμικρον" ...

https://www.infokids.cy > ayksanontai-ta-krousmata-sta-...
Αυξάνονται τα κρούσματα στα σχολεία σύμφωνα με το Test t...
358 × 248 · 31 Ιαν 2022 — Εβδομήντα τέσσερα κρούσματα εντοπίστηκαν τη Δευτέρα στα σχολεία από την εφαρμογή του μέτρου test to stay, ενημερώνει το Υπουργείο Υγείας.

https://www.lifo.gr > Lifoland > Μικροπράγματα >
25 Μικροπράγματα που ΙΣΩΣ σου φτιάξουν τη διάθεση ... - L...
452 × 564 · 29 Αυγ 2016 — Μαντέψτε τη είναι η «σοροπτότα της ζωής σου» στα σχόλια. Αντίο

Γλωσσικά στοιχεία

Να βρείτε στο κείμενο τα γλωσσικά στοιχεία που χρησιμοποιεί ο συντάκτης για να :

- επικαλεστεί το συναίσθημα των αποδεκτών•ών•τριών του κειμένου
- επικαλεστεί την λογική τους
- επικαλεστεί την αυθεντία των ειδικών
- στηλιτεύσει την έλλειψη δεξιοτήτων εντοπισμού ψευδών ειδήσεων

Ας μιλήσουμε...

- Ποιος είναι ο συντάκτης(πομπός) και ποιος ο σκοπός του κειμένου;
- Ποιο κοινό στοχεύει(αποδέκτης);
- Ποιες τεχνικές χρησιμοποιούνται για να προσελκύσουν την προσοχή μας;
- **Ποιες απόψεις παρουσιάζονται και ποιες παραλείπονται;**
- Με ποιους τρόπους ερμηνεύουν το μήνυμα διαφορετικοί άνθρωποι;

- της οικογένειας του παιδιού €
- του εκπροσώπου του ιατρικού κέντρου €
- του παιδιού €
- του θεράποντος γιατρού €
- της ιατρικής κοινότητας €

**Ποιες απόψεις/θέσεις
απουσιάζουν;**

Ας μιλήσουμε...

- Ποιος είναι ο συντάκτης(πομπός) και ποιος ο σκοπός του κειμένου;
- Ποιο κοινό στοχεύει(αποδέκτης);
- Ποιες τεχνικές χρησιμοποιούνται για να προσελκύσουν την προσοχή μας;
- Ποιες απόψεις παρουσιάζονται και ποιες παραλείπονται;
- **Με ποιους τρόπους ερμηνεύουν το μήνυμα διαφορετικοί άνθρωποι;**

Τι είναι η
παραπληροφόρηση;

FAKE
NEWS

Πως να εντοπίσεις ψευδείς ειδήσεις

ΨΑΞΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

Εκτός από την είδηση έλεγξε την ιστοσελίδα, το σκοπό της και τα στοιχεία επικοινωνίας.

ΔΙΑΒΑΣΕ ΟΛΟ ΤΟ ΑΡΘΡΟ

Μερικοί τίτλοι ειδήσεων είναι εξωφρενικοί, με μοναδικό στόχο την προσέλκυση κοινού. Ποια είναι η πραγματική ιστορία;

ΨΑΞΕ ΤΟ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

Κάνε μια γρήγορη έρευνα στους συγγραφείς. Είναι αξιόπιστοι; Είναι αληθινοί;

ΑΛΛΕΣ ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ;

Επισκέψου τις επιπλέον πηγές που δίνονται. Βεβαιώσου αν αυτές όντως σχετίζονται με την είδηση.

ΔΕΣ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ

Η αναμετάδοση ετεροχρονισμένων ειδήσεων δε σημαίνει απαραίτητα πως σχετίζονται με τρέχοντα γεγονότα.

ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΓΙΑ ΑΣΤΕΙΟ;

Μια υπερβολική είδηση μπορεί να είναι απλώς σάτιρα. Ψάξε περισσότερο για να σιγουρευτείς περί τίνος πρόκειται.

ΤΣΕΚΑΡΕ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ ΣΟΥ

Σκέψου αν οι προσωπικές σου πεποιθήσεις επηρεάζουν την κρίση σου.

ΡΩΤΑ ΤΟΝ ΕΙΔΙΚΟ

Ρώτα ένα βιβλιοθηκονόμο ή συμβουλεύσου μία έγκυρη ιστοσελίδα.

Μετάφραση από Βασιλική Μολέ και Δέσποινα Γερασιμίδου

Πώς θα εντοπίσουμε την παραπληροφόρηση;

Σκέψου

προτού κοινοποιήσεις

Κάνε αναφορά

στις πλατφόρμες

FAKE NEWS

Έλεγξε τα γεγονότα

Κάνε εσύ τον έλεγχο των γεγονότων για λογαριασμό των

συγγενών και των φίλων σου

Η σειρά σου...κάνε
την είδηση αληθινή!

Να συντάξεις μια **ανακοίνωση** (που να μην ξεπερνά τις 7 γραμμές) για δημοσίευση σε κοινωνικά δίκτυα για έναν **αδειοδοτημένο έρανο** σχετικά με τη μεταφορά ενός παιδιού στο εξωτερικό για πρόβλημα υγείας, αξιοποιώντας στοιχεία από το κείμενο.

Από τις ψευδείς
ειδήσεις στο χάος!

<https://www.getbadnews.gr/#intro>

Επιπλέον Υλικό

- https://learning-corner.learning.europa.eu/learning-corner/learning-materials/spot-and-fight-disinformation_el.
- <https://saferinternet4kids.gr/fake-news/>
- <https://internetsafety.pi.ac.cy/interactive-games/>

Σχέδιο μαθήματος του εκπαιδευτικού Αντώνη Ζαρίντα, που παρουσιάστηκε στο 5ο Πανελλήνιο Εκπαιδευτικό Συνέδριο Κεντρικής Μακεδονίας (2018).

Την προσαρμογή του έκανε το ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΒΟΡΟΚΛΗΝΗΣ στο πλαίσιο του προγράμματος ERASMUS+ «Προάγοντας την Ψηφιακή Πολιτειότητα στο Δημοτικό Σχολείο».

